PRIFYSGOL ABERYSTWYTH UNIVERSITY

YR AROLWG BUSNES FFERM YNG NGHYMRU

Llyfryn Incwm Fferm Cymru

Canlyniadau 2024/25

CYNNWYS **Tudalen**

Rhagair 1

Trosolwg 2

Cyflwyniad 4

Diffiniadau o Derminoleg a Nodiadau Eglurhaol 5

Data Fferm Gyfan

Ffermydd mynydd gwartheg a defaid 7
Ffermydd mynydd defaid 9
Ffermydd ucheldir gwartheg a defaid 11
Ffermydd llawr gwlad gwartheg a defaid 13
Ffermydd godro: ardaloedd llai ffafriol 15
Ffermydd godro: llawr gwlad 17

Data Elw Bras

Defaid mynydd 19
Defaid ucheldir 19
Defaid llawr gwlad 20
Buchod sugno llawr gwlad 20
Buchod sugno ucheldir 21
Buchod sugno mynydd 21
Buchod godro ardaloedd llai ffafriol 22
Buchod godro llawer gwlad 22

Data Costau Cynhyrchu

Costau cynhyrchu cig oen 23
Costau cynhyrchu llaeth 23
Costau cynhyrchu cig eidion: lloi sugno 24
Costau cynhyrchu cig eidion: pesgi 24

Anghenion Elw Fferm 25

Prifysgol
Aberystwyth
University

Llyfryn Incwm Fferm Cymru
Canlyniadau 2024/25

Arolwg Busnes Fferm

Athrofa y Gwyddorau Biolegol, Amgylcheddol a Gwledig
Prifysgol Aberystwyth
Gogerddan
Aberystwyth
Ceredigion SY23 3EE

Cyfarwyddwr

Tony O'Regan

Staff yr Uned

Alix Arndt
Charlotte Bailey
Paul Heyhoe
Huw Morris
Dafydd Owen
Mirain Richards
Tegid Roberts
Huw Williams
Ian Williams

Ffôn: 01970 622253
E-bost: farmsurv@aber.ac.uk
www.aber.ac.uk/cy/ibers/estynallanaceffaith/fbs

Rhagair

Mae Prifysgol Aberystwyth wedi bod yn ymchwilio incwm ffermydd Cymru ers dros 85 o flynyddoedd. Mae’r Arolwg, a’i adnabyddir fel yr un mwyaf awdurdodol ar sefyllfa ariannol a pherfformiad incwm ffermydd, yn darparu gwybodaeth i wneuthurwyr polisi ar gyflwr economaidd y diwydiant a data meincnodi gwerthfawr ar gyfer asesu perfformiad ffermydd unigol.

Mae'r llyfryn hwn yn seiliedig ar yr Arolwg Busnes Fferm (ABFf) llawn sy’n cynnwys gwybodaeth a gasglwyd ar dros 550 o ffermydd Cymru a ddewiswyd ar hap. Bwriad y llyfryn yw darparu teclyn meincnodi sy’n hawdd ei ddefnyddio i ffermwyr, ac mae’n cynnwys y wybodaeth ariannol a ffisegol ddiweddaraf am y prif fathau o ffermydd yng Nghymru. Mae'r canlyniadau a ddangosir yn cynnwys addasiadau i rai agweddau o fethodoleg yr ABFf a’r ffordd o gyflwyno canlyniadau. Er enghraifft, mae mewnbynnau tybiannol megis gwerth rhentu ar gyfer ffermydd ym meddiant y perchennog a llafur di-dâl wedi cael eu cymryd allan tra bo taliadau cyllid wedi cael eu cynnwys, er mwyn i’r ffigurau hyn gynrychioli costau gwirioneddol. Mae'r llyfryn hwn yn dangos llafur di-dâl i gyfeirio yn unig ac ond yn cynnwys rhai mathau o ffermydd. Felly, ar gyfer cynnal unrhyw ddadansoddiad cynhwysfawr ac ar gyfer dadansoddi tueddiadau blwyddyn ar flwyddyn ar incwm, cyfeiriwch at y canlyniadau llawn a gyhoeddwyd arlein fel *ABFf yng Nghymru: Canlyniadau Ystadegol*.

Mae gwerth yr Arolwg yn dibynnu arno’n cynrychioli ffermio yng Nghymru ac felly mae'n ddymunol cael trosiant bach o ffermydd fel y gellir cynnwys rhai newydd yn rheolaidd. Rhaid i unrhyw ffermydd newydd a gaiff eu recriwtio fod o fath a maint addas ac felly'n gallu disodli ffermydd sy'n gadael yr Arolwg. Os oes gennych ddiddordeb mewn gwybod mwy am yr Arolwg a/neu gymryd rhan yn yr Arolwg, cysylltwch â mi.

Mae Prifysgol Aberystwyth wedi bod yn gysylltiedig ag astudiaethau’r tir ers 1878 a'r ABFf yw ei chytundeb ymchwil hynaf. Priodol felly fy mod yn cydnabod yn ddiolchgar y nifer fawr o ffermwyr ledled Cymru sydd wedi sicrhau bod gwybodaeth fanwl ar gael; eu cyfrifwyr a'u hymgynghorwyr sydd wedi cynorthwyo gyda darparu data, Llywodraeth Cymru, sy'n ariannu'r Arolwg presennol a staff yr Arolwg, ddoe a heddiw.

Tony O’Regan (tor@aber.ac.uk)
Cyfarwyddwr yr Arolwg Busnes Fferm

Trosolwg

Mae'r canlyniadau yn y llyfryn hwn yn cynnwys blynyddoedd cyfrifyddu sy'n dod i ben rhwng 31 Rhagfyr 2024 a 31 Mawrth 2025 ac felly'n adlewyrchu amodau ffermio rhwng Ionawr 2024 a Mawrth 2025. Bwriad y trosolwg hwn yw rhoi cyd-destun a chipolwg o'r cyfnod y mae'r canlyniadau'n ei gynrychioli.

Cafodd y cyfnod a gwmpesir gan y llyfryn hwn ei ddylanwadu gan batrymau tywydd eithafol, gyda un o'r gwanwynau gwlypaf a gofnodwyd yn 2024 wedi'i ddilyn gan haf oer a sych, a gyda llai o heulwen na'r cyfartaledd, er gyda amrywiadau rhanbarthol sylweddol. Daeth y glaw yn ôl ar gyfer hydref/gaeaf 24/25, ynghyd â storm Darragh gan arwain at ddifrod ac aflonyddwch eang. Yna dilynodd y gwanwyn cynnar heulog, cynhesaf a sychaf mewn cenhedlaeth.

Rhoddodd y gwlybaniaeth ac yna dechrau sych i dymor tyfu '24 bwysau ar stociau gaeaf, tarodd sefydlu a thwf cnydau, ac effeithiodd ar gynnyrch cnydau ac argaeledd pori. Ychwanegodd troi allan hwyr ac amodau wyna a lloia heriol yn y gwanwyn at gostau/colledion da byw i ffermwyr. Cyfrannodd niferoedd is o famogiaid/gwartheg a'r gwanwyn anodd i gadw'r cyflenwad da byw yn dyn, felly cadwodd prisiau yn gadarn gydag ambell i uchel bwynt sylweddol am bron y cyfnod cyfan a gwmpesir yn y llyfryn hwn, ac ar gyfer pob math o dda byw.

Gwelodd prisiau llaeth gynnydd cymedrol drwy gydol 2024, ond yn dal yn is na uchafbwynt 2022. Parhaodd costau porthiant a brynwyd i ostwng, fel y gwnaeth gwrtaith, er bod gwellt a chostau traul eraill wedi aros yn gryf. Er bod elw yn gwella, arweiniodd amrywiadau prisiau llaeth, problemau olyniaeth, y diciau, costau cydymffurfio amgylcheddol cynyddol ac ansicrwydd cyffredinol at ffermwyr o hyd yn gadael y sector.

Gyda mewnforion ar gael yn rhwydd, arhosodd prisiau cnydau grawnfwyd yn isel am y rhan fwyaf o 24/25 er bod cynnydd pris dros dro cyn y cynhaeaf. Roedd amodau'r cynhaeaf yn dda yn gyffredinol, er bod yr allbwn i lawr oherwydd arwynebedd a chynnyrch is oherwydd y cyfnod drilio anodd. Roedd arwynebedd cnydau gwreiddiau a hâd olew i lawr ar ôl cael trafferth gydag amodau sefydlu. Roedd prisiau tatws yn dda iawn drwy gydol 2024, ond gostyngon nhw'n sylweddol ddechrau 2025.

Mae dadrithiad oherwydd costau/rheoliadau cynyddol a phwysau cysylltiedig, patrymau tywydd eithafol cynyddol, sylw negyddol yn y cyfryngau, pryderon newid hinsawdd, penderfyniadau gwleidyddol ac ati wedi, unwaith eto, cynyddu pryder a rhwystredigaeth a dirywiad yn lles meddyliol ffermwyr.

Ymhlith agweddau eraill i'w nodi yn ystod y cyfnod roedd:- Cynnydd mewn llawer o gostau ac yn benodol trydan; Pwysau ar gyllid ffermydd gyda chostau llog uchel; Prisiau uwch ar gyfer

agrogemegau a chostau deunyddiau adeiladu; Argaeledd a chostau peiriannau ac offer newydd/amnewid a'u costau atgyweirio; Ansicrwydd ynghylch y Cynllun Ffermio Cynaliadwy a'r ofn o golli incwm, tir cynhyrchiol a chymhwysedd/meini prawf cynlluniau yn y dyfodol; Penderfyniadau polisïau amaethyddol, gan gynnwys newidiadau i'r Dreth Etifeddiaeth, a'u heffeithiau sylweddol ar ffermydd teuluol; Argaeledd llafur gwael iawn a chostau llafur uwch; Argaeledd is a chost uwch tir a tir pori rhent; Proffidioldeb is a newidiadau cyllidol ar gyfer arallgyfeirio a chynhyrchu ynni; Clefydau da byw a mesurau rheoli; Pwysau cynyddol sylweddol a pharhaus ar fentrau grawnfwydydd, moch a dofednod; Cydymffurfiaeth â Threth Ddigidol/Sail y Flwyddyn Gyfredol a'r costau ychwanegol; Gweithredu rheoliadau llygredd/amgylcheddol gan gynnwys goblygiadau storio/defnyddio slyri/tail a'r costau cydymffurfio deddfwriaethol cysylltiedig; Materion defnyddio ac echdynnu dŵr.

Mae'r canlyniadau a gyflwynir yn amlygu gwahaniaethau perfformiad mawr. Er enghraifft, roedd y traean uchaf o elw ffermydd gwartheg a defaid mynydd o £ fesul hectar effeithiol dros ddwbl y cyfartaledd a gyflawnwyd. Yn yr un modd, ar ffermydd llaeth gwnaeth y cynhyrchwyr traean uchaf elw net o 13c/l yn fwy na'r traean isaf. Dangosodd cynhyrchwyr cig amrywiaeth tebyg gyda chynhyrchiant cig oen yn amrywio o wneud elw o 86c/kg i golli 100c/kg, a chig eidion sugno o elw o 83c/kg i golli 112c/kg. Fodd bynnag, nid yw'r un o'r canlyniadau hyn yn ystyried cost llafur y ffermwr, ac mae ei absenoldeb, os caiff ei gamddefnyddio, yn rhoi darlun ffug o economeg cynhyrchu fferm. Y sector llaeth sy'n dangos hyn orau gan y gall costau llafur a phensiwn yn unig ychwanegu dros 11c/l, sydd wedyn yn gwthio costau cynhyrchu ar gyfer y traean uchaf i 39c/l a'r traean isaf at 49c/l.

Mae angen rhoi sylw arbennig hefyd i gyfraniad presennol Cynllun y Taliad Sylfaenol, cymorthdaliadau eraill, incwm amrywiol ac amrywiol i'r llinell waelod. Er enghraifft, cyfrannodd y pedwar hyn tua 25% o gyfanswm yr incwm (allbynnau) a 125% o'r elw, ar gyfartaledd, ar gyfer ffermydd gwartheg a defaid yr ucheldir. Gyda'r lefelau hyn o ddibyniaeth, mae'n anodd gweld faint o ffermydd Cymru sydd ag opsiynau cyfyngedig ar gyfer newid mentrau a/neu systemau ffermio, a all fod yn broffidiol heb ddibynnu ar incwm nad yw'n ymwneud â ffermio a thaliadau cymorth Llywodraeth Cymru.

Cyflwyniad

Mae proffidioldeb yn ganolog i unrhyw fusnes fferm, er y bydd gan ffermwyr lawer o amcanion busnes a phersonol eraill. Gyda'r Taliad Sengl a Cynllun Cynefin Cymru yn cael eu disodli gan y Cynllun Ffermio Cynaliadwy yn 2026 a'r heriau economaidd parhaol eraill, dylai pob ffermwr wybod am eu costau cynhyrchu a sut maent yn cymharu â chostau cynhyrchwyr eraill. Mae'r amrywiaeth o ran perfformiad ac elw a welir yn y llyfryn hwn yn dangos ehangder y gwelliannau posib a thrwy gymharu neu 'feincnodi' perfformiad fferm, gellir adnabod ac ymateb i gryfderau a gwendidau'r busnes.

Mae'r canlyniadau yn y llyfryn wedi eu gosod allan fel a ganlyn gan ddangos data ar gyfer y busnesau yn gyfartalog â'r dreian uchaf o ran perfformiad:

1. Data Fferm Gyfan (Tudalennau 7 – 18)
Cyflwynir gyfrifon elw a cholled a mantolen gryno ar gyfer chwe gwahanol fath o fferm. Dengys y canlyniadau gyfartaledd elw neu golled y ffermydd hyn ynghyd â'r cyfartaledd fesul hectar. Dengys hefyd faint a graddfa stocio'r ffermydd ynghyd â dangosyddion perfformiad allweddol perthnasol.

2. Data Elw Bras (Tudalennau 19 – 22)
Yn y llyfryn ceir data ar gyfer wyth gwahanol fenter fferm. Mae elw bras yn cymharu incwm gyda chostau uniongyrchol cynhyrchu. Mae angen cryn ofal wrth ddefnyddio elw bras gan nad yw costau anuniongyrchol (sefydlog) y cynhyrchu yn cael eu hystyried.

3. Data Costau Cynhyrchu (Tudalennau 23 – 24)
Yn y llyfryn ceir costau cynhyrchu ar gyfer pedwar allbwn amaethyddol. Ystyrir cyfanswm cost cynhyrchu fesul uned. Trwy ystyried y costau uniongyrchol ac anuniongyrchol (a ddyfernir fesul uned da byw) mae cynhyrchwr mewn gwell lle i ystyried pa mor gystadleuol ac effeithiol yw'r fenter.

Diffiniadau o Derminoleg a Nodiadau Eglurhaol

Hectarau effeithiol (Eff. Ha.)	Golyga arwynebedd y fferm gyfan ar ôl tynnu arwynebedd ffyrdd, coetiroedd, tir diffaith ac adeiladau. Ystyrir porfa fras yn ôl ei arwynebedd cyfwerth o dir pori da.

Mathau o Ffermydd

Mynydd	Yn yr Ardal Dan Anfantais Fawr yn bennaf.
Ucheldir	Yn yr Ardal Dan Anfantais yn bennaf.
Llawr Gwlad	Y tu allan i'r Ardal Llai Ffafriol yn bennaf.

Data Fferm Gyfan

Penderfynu data fferm gyfan	Dynodir y cynhyrchwyr uchaf yn ôl elw ar ôl rhent a chyllid fesul hectar effeithiol.
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	Cymorthdaliadau na gafwyd eu dadgyplu e.e. cynlluniau Organig a Cynllun Cynefin Cymru.
Costau cnydau eraill	Yn cynnwys holl gostau porthiant a chnydau eraill e.e. hadau, chwistrellon, lapio a chortyn ond nid gwrtaith a chontractio.
Contractio penodedig	Contractio y gellir ei gysylltu â mentrau penodedig e.e. combeinio, cneifio a gwasgaru slyri.
Costau fferm cyffredinol	Yn cynnwys trydan, ffôn, yswiriant, trwyddedau, ffioedd proffesiynol a thanysgrifiadau.
Incwm amrywiol	Yn cynnwys contractio, rhent bythynnod, taliadau fforddfraint ac unrhyw incwm amrywiol arall. Yn cynnwys elw o unrhyw fentrau arall sydd ddim yn arddangos.
Cyfran o'r fferm a berchnogir	Gwerth Net wedi ei fynegi fel canran o'r asedau cyfan.
Cyfradd Stocio (glu/adj.forage ha)	Unedau pori da byw fesul hectar o dir porthiant wedi'i gymhwyso.
Unedau Da Byw (LU) ac Unedau Pori Da Byw (GLU)	Cyfnewidir niferoedd da byw yn unedau da byw ar sail amcangyfrif o anghenion egni, er mwyn cyfrifo cyfanswm stocio'r da byw sy'n pori ar y fferm.
Buchod godro – allbwn arall	Allbwn net o werthu / brynu gwartheg a lloi. Hefyd yn cynnwys newid mewn gwerth.
Incwm o Gynhyrchu Egni	Yn cynnwys incwm o brosiectau cynhyrchu egni o eiddo'r ffermwr ac eraill, gan gynnwys gwynt, haul, biomas, dŵr, AD ac ati.

Llafur taledig	Cyfanswm y llafur a dalwyd yn cynnwys llafur achlysurol, rhan amser a llawn amser.
Llafur di-dâl (heb gynnwys ffermwr a'i briod)	Llafur di-dâl neu lafur a dderbynnir am daliad sydd yn llai na'r hyn a delir fel arfer am y gwasanaeth. Ni chaiff llafur di-dâl ei gynnwys yn yr elw ar ôl rhent a chyllid.
Costau tir	Yn cynnwys costau'n berthnasol i atgyweirio adeiladau ac adnoddau tir e.e. gwrychoedd, ffensio, walio, ffosydd a chlwydi. Hefyd yn cynnwys costau dŵr.
Cyllid	Yn cynnwys costau banc, taliadau llog ac unrhyw log prydlesu / hur-bryniant. Dim yn cynnwys ad-daliadau cyfalaf.
Data Elw Bras	Y pen ar sail y fuches / ddiadell. Dangosir i'r mentrau penodol drwy dynnu'r costau uniongyrchol (amrywiol) o'r allbwn perthnasol.
Costau da byw eraill	Prynu deunyddiau megis gwellt, comisiwn gwerthu a chostau penodol eraill y mentrau da byw.
Porthiant a chostau porthiant	Yn cynnwys costau eraill i borthiant, gwrtaith, contractio porthiant a chostau tir pori tymhorol.
Data Costau Cynhyrchu	Cyfrifir drwy rannu'r costau amrywiol a sefydlog gyda'r cilogram o gig (mewn pwysau byw) neu litr o laeth a gynhyrchir. Penodi'r y costau sefydlog ar unedau pori da byw ar ôl i'r cyfran o unrhyw dir âr a / neu incwm amrywiol gael ei ddidynnu. Yn drefnedig drwy elw net.
Adnewyddu buches/diadell	Newid yng ngwerth da byw magu, wedi ystyried gwerthiant anifeiliaid a phryniant anifeiliaid magu.
Pŵer a pheiriannau	Yn cynnwys atgyweirio peirianwaith, tanwydd, contractio arall a dibrisio peiriannau.
Adeiladau	Costau tir a dibrisiad adeiladau.
Elw net	Allbwn ar ôl cyfanswm costau mewnbwn i fentrau.
Meintiau sampl	Lle mae maint sampl yn pump neu lai o ffermydd, ni ddangosir data.

FFERMYDD MYNYDD GWARTHEG A DEFAID 2024/25

DATA FFERM GYFAN

Nifer o ffermydd: 153

	Pob fferm		Traean uchaf
ALLBYNNAU	**£/fferm**	**£/eff.ha.**	**£/eff.ha.**
Gwartheg cig eidion	72,161	455	594
Defaid	80,422	507	687
Cnydau a phorthiant	4,250	27	16
Taliad Sylfaenol	28,588	180	180
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	3,781	24	18
Incwm o gynhyrchu egni	7,562	48	118
Incwm amrywiol	10,315	65	108
CYFANSWM ALLBYNNAU	**207,079**	**1,306**	**1,721**
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	30,352	191	223
Costau tir pori tymhorol	6,725	42	49
Milfeddygol a meddyginiaethau	7,186	45	53
Costau da byw eraill	12,475	79	89
Gwrteithiau	7,983	50	49
Costau cnydau eraill	2,979	19	19
Contractio penodedig	7,313	46	57
CYF. COSTAU NEWIDIOL	**75,013**	**472**	**539**
Llafur y telir amdano	6,339	40	50
Contractio arall a llogi peiriannau	992	6	6
Tanwydd a thrwsio	16,412	103	114
Dibrisiant peiriannau	19,520	123	136
Costau ffermio cyffredinol	17,028	107	113
Costau tir	6,464	41	52
Dibrisiant adeiladau	6,471	41	39
CYF. COSTAU SEFYDLOG	**73,226**	**461**	**510**
CYFANSWM MEWNBYNNAU	**148,239**	**933**	**1,049**
ELW CYN RHENT A CHYLLID	**58,840**	**373**	**672**
Rhent	5,360	34	34
Cyllid	9,663	61	77
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	**43,817**	**278**	**561**
Llafur di-dâl	10,208	64	79

FFERMYDD MYNYDD GWARTHEG A DEFAID 2024/25

MANTOLEN	Wedi'i pherchnogi £/fferm	Tenant £/fferm	Cymysg £/fferm
Nifer o ffermydd	72	9	72
CYFANSWM ASEDAU	2,628,070	358,418	2,104,950
CYFANSWM DYLEDION	145,992	71,835	175,043
GWERTH NET	**2,482,078**	**286,583**	**1,929,907**
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	94	80	92

DATA FFISEGOL ARWYNEBEDD TIR	Pob fferm Hectarau	Traean uchaf Hectarau
Glaswelltir a chnydau phorthiant	146.30	155.90
Ydau a chnydau eraill	1.20	0.76
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	50.38	33.49
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	**197.88**	**190.15**
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	**158.66**	**162.34**

DA BYW	Pob fferm Nifer	Traean uchaf Nifer
Buchod sugno	40	49
Gwartheg eraill	90	101
Defaid magu	693	845
Defaid eraill	453	574

DANGOSYDDION PERFFORMIAD	Pob fferm	Traean uchaf
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.21	1.26
Gwerthiant ŵyn wedi'u pesgi (nifer y ddafad)	0.82	0.90
Gwerthiant ŵyn wedi'u pesgi (£ y oen)	124.22	128.96
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.85	0.89
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1,653	1,722
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	1,268	1,260
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	0.93	1.09

FFERMYDD MYNYDD DEFAID 2024/25

DATA FFERM GYFAN

Nifer o ffermydd: 93

	Pob fferm		Traean uchaf
ALLBYNNAU	**£/fferm**	**£/eff.ha.**	**£/eff.ha.**
Gwartheg cig eidion	10,716	77	142
Defaid	64,860	466	776
Cnydau a phorthiant	2,842	20	41
Taliad Sylfaenol	29,091	209	268
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	3,822	27	41
Incwm o gynhyrchu egni	511	4	12
Incwm amrywiol	9,758	70	149
CYFANSWM ALLBYNNAU	**121,600**	**873**	**1,429**
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	15,879	114	181
Costau tir pori tymhorol	3,841	28	44
Milfeddygol a meddyginiaethau	4,890	35	52
Costau da byw eraill	5,947	43	70
Gwrteithiau	4,438	32	41
Costau cnydau eraill	1,603	12	21
Contractio penodedig	3,693	27	31
CYF. COSTAU NEWIDIOL	**40,291**	**291**	**440**
Llafur y telir amdano	2,535	18	20
Contractio arall a llogi peiriannau	707	5	5
Tanwydd a thrwsio	10,862	78	120
Dibrisiant peiriannau	11,767	85	130
Costau ffermio cyffredinol	13,090	94	141
Costau tir	3,623	26	35
Dibrisiant adeiladau	2,991	21	24
CYF. COSTAU SEFYDLOG	**45,575**	**327**	**475**
CYFANSWM MEWNBYNNAU	**85,866**	**618**	**915**
ELW CYN RHENT A CHYLLID	**35,734**	**255**	**514**
Rhent	2,786	20	21
Cyllid	2,872	21	18
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	**30,076**	**214**	**475**
Llafur di-dâl	6,903	50	80

FFERMYDD MYNYDD DEFAID 2024/25

MANTOLEN	Wedi'i pherchnogi £/fferm	Tenant £/fferm	Cymysg £/fferm
Nifer o ffermydd	55	8	30
CYFANSWM ASEDAU	1,639,338	228,065	1,534,040
CYFANSWM DYLEDION	22,712	13,119	43,788
GWERTH NET	**1,616,626**	**214,946**	**1,490,252**
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	99	94	97

DATA FFISEGOL ARWYNEBEDD TIR	Pob fferm Hectarau	Traean uchaf Hectarau
Glaswelltir a chnydau phorthiant	120.91	97.29
Ydau a chnydau eraill	0.26	0.74
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	56.87	44.12
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	**178.04**	**142.15**
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	**139.18**	**107.05**

DA BYW	Pob fferm Nifer	Traean uchaf Nifer
Buchod sugno	8	10
Gwartheg eraill	12	13
Defaid magu	720	742
Defaid eraill	401	459

DANGOSYDDION PERFFORMIAD	Pob fferm	Traean uchaf
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.09	1.23
Gwerthiant ŵyn wedi'u pesgi (nifer y ddafad)	0.63	0.75
Gwerthiant ŵyn wedi'u pesgi (£ y oen)	112.79	116.97
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.83	0.86
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1,757	1,808
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	1,342	1,511
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	0.64	0.84

FFERMYDD UCHELDIR GWARTHEG A DEFAID 2024/25

DATA FFERM GYFAN

Nifer o ffermydd: 93

	Pob fferm		Traean uchaf
ALLBYNNAU	**£/fferm**	**£/eff.ha.**	**£/eff.ha.**
Gwartheg cig eidion	50,353	481	637
Defaid	47,011	450	662
Cnydau a phorthiant	10,028	96	173
Taliad Sylfaenol	17,816	170	173
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	1,345	13	10
Incwm o gynhyrchu egni	3,482	33	73
Incwm amrywiol	13,182	126	204
CYFANSWM ALLBYNNAU	**143,217**	**1,369**	**1,932**
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	16,871	161	190
Costau tir pori tymhorol	3,130	30	38
Milfeddygol a meddyginiaethau	5,526	53	54
Costau da byw eraill	8,018	77	87
Gwrteithiau	7,078	68	79
Costau cnydau eraill	2,742	26	36
Contractio penodedig	5,878	56	67
CYF. COSTAU NEWIDIOL	**49,243**	**471**	**551**
Llafur y telir amdano	3,725	36	59
Contractio arall a llogi peiriannau	967	9	9
Tanwydd a thrwsio	12,703	121	146
Dibrisiant peiriannau	15,728	150	164
Costau ffermio cyffredinol	13,707	131	135
Costau tir	5,103	49	49
Dibrisiant adeiladau	4,430	42	43
CYF. COSTAU SEFYDLOG	**56,363**	**538**	**605**
CYFANSWM MEWNBYNNAU	**105,606**	**1,009**	**1,156**
ELW CYN RHENT A CHYLLID	**37,611**	**360**	**776**
Rhent	3,682	35	55
Cyllid	5,383	51	40
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	**28,546**	**274**	**681**
Llafur di-dâl	5,727	55	62

FFERMYDD UCHELDIR GWARTHEG A DEFAID 2024/25

	Wedi'i pherchnogi	Tenant	Cymysg
MANTOLEN	**£/fferm**	**£/fferm**	**£/fferm**
Nifer o ffermydd	51	2	40
CYFANSWM ASEDAU	1,602,749	-	1,603,380
CYFANSWM DYLEDION	61,492	-	138,883
GWERTH NET	**1,541,257**	**-**	**1,464,497**
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	96	-	91

DATA FFISEGOL	**Pob fferm**	**Traean uchaf**
ARWYNEBEDD TIR	**Hectarau**	**Hectarau**
Glaswelltir a chnydau phorthiant	101.66	102.04
Ydau a chnydau eraill	2.07	3.22
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	10.47	11.11
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	**114.20**	**116.37**
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	**104.58**	**105.86**

	Pob fferm	**Traean uchaf**
DA BYW	**Nifer**	**Nifer**
Buchod sugno	23	19
Gwartheg eraill	73	85
Defaid magu	386	463
Defaid eraill	225	278

DANGOSYDDION PERFFORMIAD	**Pob fferm**	**Traean uchaf**
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.31	1.51
Gwerthiant ŵyn wedi'u pesgi (nifer y ddafad)	0.93	1.28
Gwerthiant ŵyn wedi'u pesgi (£ y oen)	130.86	137.74
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.84	0.94
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1,730	1,755
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	1,223	1,402
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	1.07	1.18

FFERMYDD LLAWR GWLAD GWARTHEG A DEFAID 2024/25

DATA FFERM GYFAN

Nifer o ffermydd: 62

	Pob fferm		Traean uchaf
ALLBYNNAU	**£/fferm**	**£/eff.ha.**	**£/eff.ha.**
Gwartheg cig eidion	72,969	758	1,196
Defaid	40,923	425	620
Cnydau a phorthiant	11,518	120	103
Taliad Sylfaenol	17,034	177	180
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	968	10	18
Incwm o gynhyrchu egni	2,125	22	23
Incwm amrywiol	6,042	63	61
CYFANSWM ALLBYNNAU	**151,579**	**1,575**	**2,201**
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	16,723	174	218
Costau tir pori tymhorol	4,121	43	52
Milfeddygol a meddyginiaethau	4,233	44	50
Costau da byw eraill	8,823	92	129
Gwrteithiau	7,235	75	91
Costau cnydau eraill	4,058	42	51
Contractio penodedig	7,167	74	77
CYF. COSTAU NEWIDIOL	**52,360**	**544**	**668**
Llafur y telir amdano	2,766	29	33
Contractio arall a llogi peiriannau	703	7	8
Tanwydd a thrwsio	12,044	125	132
Dibrisiant peiriannau	13,631	142	153
Costau ffermio cyffredinol	13,964	145	141
Costau tir	4,724	49	60
Dibrisiant adeiladau	4,131	43	50
CYF. COSTAU SEFYDLOG	**51,963**	**540**	**577**
CYFANSWM MEWNBYNNAU	**104,323**	**1,084**	**1,245**
ELW CYN RHENT A CHYLLID	**47,256**	**491**	**956**
Rhent	6,967	72	70
Cyllid	5,253	55	26
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	**35,036**	**364**	**860**
Llafur di-dâl	4,478	47	93

FFERMYDD LLAWR GWLAD GWARTHEG A DEFAID 2024/25

MANTOLEN	Wedi'i pherchnogi £/fferm	Tenant £/fferm	Cymysg £/fferm
Nifer o ffermydd	24	12	26
CYFANSWM ASEDAU	1,948,594	259,302	1,523,723
CYFANSWM DYLEDION	84,742	32,093	101,874
GWERTH NET	**1,863,852**	**227,209**	**1,421,849**
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	96	88	93

DATA FFISEGOL ARWYNEBEDD TIR	Pob fferm Hectarau	Traean uchaf Hectarau
Glaswelltir a chnydau phorthiant	90.11	87.13
Ydau a chnydau eraill	4.15	6.69
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	10.41	6.56
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	**104.67**	**100.38**
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	**96.25**	**94.97**

DA BYW	Pob fferm Nifer	Traean uchaf Nifer
Buchod sugno	19	12
Gwartheg eraill	99	143
Defaid magu	273	306
Defaid eraill	193	245

DANGOSYDDION PERFFORMIAD	Pob fferm	Traean uchaf
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.35	1.43
Gwerthiant ŵyn wedi'u pesgi (nifer y ddafad)	1.02	1.19
Gwerthiant ŵyn wedi'u pesgi (£ y oen)	142.04	149.18
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.81	0.89
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1,684	1,719
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	1,225	1,319
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	1.19	1.59

Cynnwys

FFERMYDD GODRO ARDALOEDD LLAI FFAFRIOL 2024/25

DATA FFERM GYFAN

Nifer o ffermydd: 61

	Pob fferm		Traean uchaf
ALLBYNNAU	**£/fferm**	**£/eff.ha.**	**£/eff.ha.**
Buchod godro - llaeth	543,560	3,392	4,188
- allbwn arall	19,613	122	226
Gwartheg eraill	89,749	560	709
Defaid	18,659	116	44
Cnydau a phorthiant	3,502	22	18
Taliad Sylfaenol	21,452	134	142
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	745	5	1
Incwm o gynhyrchu egni	4,115	26	37
Incwm amrywiol	10,637	66	45
CYFANSWM ALLBYNNAU	**712,032**	**4,443**	**5,410**
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	175,887	1,098	1,195
Costau tir pori tymhorol	28,079	175	181
Milfeddygol a meddyginiaethau	15,572	97	107
Costau da byw eraill	48,185	301	328
Gwrteithiau	26,241	164	190
Costau cnydau eraill	8,482	53	51
Contractio penodedig	38,711	242	268
CYF. COSTAU NEWIDIOL	**341,157**	**2,130**	**2,320**
Llafur y telir amdano	32,443	202	197
Contractio arall a llogi peiriannau	3,385	21	22
Tanwydd a thrwsio	38,006	237	278
Dibrisiant peiriannau	36,684	229	265
Costau ffermio cyffredinol	44,242	276	291
Costau tir	13,783	86	104
Dibrisiant adeiladau	23,199	145	175
CYF. COSTAU SEFYDLOG	**191,742**	**1,196**	**1,332**
CYFANSWM MEWNBYNNAU	**532,899**	**3,326**	**3,652**
ELW CYN RHENT A CHYLLID	**179,133**	**1,117**	**1,758**
Rhent	8,582	54	25
Cyllid	41,104	256	162
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	**129,447**	**807**	**1,571**
Llafur di-dâl	21,590	135	184

FFERMYDD GODRO ARDALOEDD LLAI FFAFRIOL 2024/25

MANTOLEN	Wedi'i pherchnogi £/fferm	Tenant £/fferm	Cymysg £/fferm
Nifer o ffermydd	25	1	35
CYFANSWM ASEDAU	3,229,930	-	2,895,387
CYFANSWM DYLEDION	521,557	-	815,368
GWERTH NET	**2,708,373**	**-**	**2,080,019**
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	84	-	72

DATA FFISEGOL ARWYNEBEDD TIR	Pob fferm Hectarau	Traean uchaf Hectarau
Glaswelltir a chnydau phorthiant	156.98	151.54
Ydau a chnydau eraill	0.85	0.16
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	11.97	9.44
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	**169.80**	**161.14**
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	**160.25**	**153.25**

DA BYW	Pob fferm Nifer	Traean uchaf Nifer
Buchod godro	190	222
Buchod sugno	0	0
Gwartheg eraill	166	198
Defaid magu	158	42
Defaid eraill	94	29

DANGOSYDDION PERFFORMIAD	Pob fferm	Traean uchaf
Llaeth a gynhyrchir (litrau y fuwch)	6,828	6,806
Mantais dros ddwysfwyd (£ y fuwch)	2,088	2,172
Gwerthiant llaeth (£ y fuwch)	2,857	2,875
Pris llaeth (ceiniogau y litr)	42.35	42.80
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	1.92	2.21

FFERMYDD GODRO LLAWR GWLAD 2024/25

DATA FFERM GYFAN

Nifer o ffermydd: 53

	Pob fferm		Traean uchaf
ALLBYNNAU	**£/fferm**	**£/eff.ha.**	**£/eff.ha.**
Buchod godro - llaeth	741,809	4,552	6,221
- allbwn arall	16,539	101	113
Gwartheg eraill	115,875	711	849
Defaid	6,911	42	29
Cnydau a phorthiant	15,529	95	64
Taliad Sylfaenol	22,059	135	130
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	1,002	6	0
Incwm o gynhyrchu egni	2,764	17	21
Incwm amrywiol	7,695	47	40
CYFANSWM ALLBYNNAU	**930,183**	**5,706**	**7,467**
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	240,967	1,479	2,005
Costau tir pori tymhorol	36,642	225	272
Milfeddygol a meddyginiaethau	18,971	116	116
Costau da byw eraill	59,967	368	418
Gwrteithiau	27,464	169	171
Costau cnydau eraill	17,777	109	124
Contractio penodedig	51,545	316	386
CYF. COSTAU NEWIDIOL	**453,333**	**2,782**	**3,492**
Llafur y telir amdano	51,444	316	249
Contractio arall a llogi peiriannau	2,090	13	10
Tanwydd a thrwsio	49,453	303	361
Dibrisiant peiriannau	47,194	290	341
Costau ffermio cyffredinol	58,375	358	388
Costau tir	15,793	97	110
Dibrisiant adeiladau	29,989	184	215
CYF. COSTAU SEFYDLOG	**254,338**	**1,561**	**1,674**
CYFANSWM MEWNBYNNAU	**707,671**	**4,343**	**5,166**
ELW CYN RHENT A CHYLLID	**222,512**	**1,363**	**2,301**
Rhent	17,232	106	73
Cyllid	36,886	226	258
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	**168,394**	**1,031**	**1,970**
Llafur di-dâl	23,055	141	184

FFERMYDD GODRO LLAWR GWLAD 2024/25

MANTOLEN	Wedi'i pherchnogi £/fferm	Tenant £/fferm	Cymysg £/fferm
Nifer o ffermydd	19	3	31
CYFANSWM ASEDAU	3,788,604	-	3,468,362
CYFANSWM DYLEDION	512,940	-	637,474
GWERTH NET	**3,275,664**	**-**	**2,830,888**
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	86	-	82

DATA FFISEGOL ARWYNEBEDD TIR	Pob fferm Hectarau	Traean uchaf Hectarau
Glaswelltir a chnydau phorthiant	153.25	148.95
Ydau a chnydau eraill	8.47	4.18
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	8.04	6.08
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	**169.76**	**159.21**
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	**162.97**	**153.60**

DA BYW	Pob fferm Nifer	Traean uchaf Nifer
Buchod godro	220	253
Buchod sugno	0	0
Gwartheg eraill	206	229
Defaid magu	54	22
Defaid eraill	41	48

DANGOSYDDION PERFFORMIAD	Pob fferm	Traean uchaf
Llaeth a gynhyrchir (litrau y fuwch)	7,835	8,822
Mantais dros ddwysfwyd (£ y fuwch)	2,444	2,731
Gwerthiant llaeth (£ y fuwch)	3,361	3,764
Pris llaeth (ceiniogau y litr)	43.20	42.91
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	2.23	2.56

ELW BRAS: DEFAID MYNYDD

	Pob diadell	2024/25 Traean uchaf
Nifer o ddiadelloedd yn y sampl	201	67
Maint y ddiadell (i'r hwrdd)	626	631
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.15	1.34
ALLBWN Y FENTER	**£ y ddafad**	**£ y ddafad**
Gwerthiant ŵyn - stôr	11.10	6.19
- wedi'u pesgi	88.61	130.07
Gwerthiant defaid eraill	29.55	40.23
Gwerthiant gwlân	0.68	0.80
Amrywiol	0.05	0.14
Newid mewn gwerth	5.64	6.39
Pryniant defaid	-12.38	-17.18
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	**123.25**	**166.64**
COSTAU NEWIDIOL		
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	24.44	27.20
Costau tir pori tymhorol	3.50	2.66
Milfeddygol a meddyginiaethau	7.88	9.18
Costau da byw eraill	9.20	11.28
Contractio penodedig	2.36	2.52
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	13.24	14.03
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**60.62**	**66.87**
ELW BRAS	**62.63**	**99.77**

ELW BRAS: DEFAID UCHELDIR

	Pob diadell	Traean uchaf
Nifer o ddiadelloedd yn y sampl	64	21
Maint y ddiadell (i'r hwrdd)	455	478
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.31	1.55
ALLBWN Y FENTER	**£ y ddafad**	**£ y ddafad**
Gwerthiant ŵyn - stôr	9.03	4.30
- wedi'u pesgi	133.73	172.72
Gwerthiant defaid eraill	27.51	36.04
Gwerthiant gwlân	0.81	0.74
Amrywiol	0.32	0.27
Newid mewn gwerth	8.00	11.96
Pryniant defaid	-19.82	-22.64
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	**159.58**	**203.39**
COSTAU NEWIDIOL		
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	27.51	27.62
Costau tir pori tymhorol	2.05	0.90
Milfeddygol a meddyginiaethau	10.59	11.35
Costau da byw eraill	11.16	12.51
Contractio penodedig	2.04	2.37
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	21.55	18.63
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**74.90**	**73.38**
ELW BRAS	**84.68**	**130.01**

ELW BRAS: DEFAID LLAWR GWLAD

	Pob diadell	Traean uchaf
Nifer o ddiadelloedd yn y sampl	38	13
Maint y ddiadell (i'r hwrdd)	402	451
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.35	1.51
ALLBWN Y FENTER	**£ y ddafad**	**£ y ddafad**
Gwerthiant ŵyn - stôr	8.44	2.04
- wedi'u pesgi	151.71	207.91
Gwerthiant defaid eraill	32.10	40.39
Gwerthiant gwlân	0.73	0.88
Amrywiol	0.00	0.00
Newid mewn gwerth	6.08	5.21
Pryniant defaid	-24.90	-30.47
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	**174.16**	**225.96**
COSTAU NEWIDIOL		
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	24.95	28.32
Costau tir pori tymhorol	5.37	2.38
Milfeddygol a meddyginiaethau	9.72	10.35
Costau da byw eraill	13.53	15.12
Contractio penodedig	2.10	1.87
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	17.62	15.57
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**73.29**	**73.61**
ELW BRAS	**100.87**	**152.35**

2024/25

ELW BRAS: BUCHOD SUGNO LLAWR GWLAD

	Pob buches	Traean uchaf
Nifer o fuchesi yn y sampl	21	7
Maint y fuches (buchod magu)	49	52
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.85	0.95
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1,701	1,699
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	1,288	1,244
ALLBWN Y FENTER	**£ y fuwch**	**£ y fuwch**
Gwerthiant lloi a gwartheg stôr	715.65	538.50
Gwerthiant teirw a buchod	180.26	215.59
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi	825.18	1,233.30
Newid mewn gwerth	-14.39	-32.24
Pryniant gwartheg	-218.93	-127.15
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	**1,487.77**	**1,828.00**
COSTAU NEWIDIOL		
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	222.24	156.56
Milfeddygol a meddyginiaethau	45.46	34.70
Costau da byw eraill	134.89	154.34
Contractio penodedig	30.17	43.35
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	297.70	274.50
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**730.46**	**663.45**
ELW BRAS	**757.31**	**1,164.55**

ELW BRAS: BUCHOD SUGNO UCHELDIR 2024/25

	Pob buches	Traean uchaf
Nifer o fuchesi yn y sampl	35	12
Maint y fuches (buchod magu)	50	44
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.86	0.95
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1,733	1,741
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	1,261	1,487
ALLBWN Y FENTER	**£ y fuwch**	**£ y fuwch**
Gwerthiant lloi a gwartheg stôr	917.14	1,190.75
Gwerthiant teirw a buchod	239.70	223.59
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi	304.45	496.48
Newid mewn gwerth	69.40	77.09
Pryniant gwartheg	-280.00	-319.61
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	**1,250.69**	**1,668.30**
COSTAU NEWIDIOL		
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	189.88	187.50
Milfeddygol a meddyginiaethau	67.75	61.41
Costau da byw eraill	115.66	137.33
Contractio penodedig	17.20	7.22
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	205.72	211.55
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**596.21**	**605.01**
ELW BRAS	**654.48**	**1,063.29**

ELW BRAS: BUCHOD SUGNO MYNYDD

	Pob buches	Traean uchaf
Nifer o fuchesi yn y sampl	103	34
Maint y fuches (buchod magu)	43	37
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.84	0.90
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1,712	1,723
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	1,365	1,549
ALLBWN Y FENTER	**£ y fuwch**	**£ y fuwch**
Gwerthiant lloi a gwartheg stôr	1,045.01	1,180.47
Gwerthiant teirw a buchod	209.71	267.16
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi	249.33	440.05
Newid mewn gwerth	66.79	134.17
Pryniant gwartheg	-272.12	-265.87
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	**1,298.72**	**1,755.98**
COSTAU NEWIDIOL		
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	256.03	222.96
Milfeddygol a meddyginiaethau	45.94	48.98
Costau da byw eraill	121.25	134.58
Contractio penodedig	10.09	6.33
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	171.81	192.17
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**605.12**	**605.02**
ELW BRAS	**693.60**	**1,150.96**

ELW BRAS: BUCHOD GODRO ARDALOEDD LLAI FFAFRIOL 2024/25

	Pob buches	Traean uchaf
Nifer o fuchesi yn y sampl	59	20
Maint y fuches (buchod godro)	191	202
Llaeth a gynhyrchir (litrau y fuwch)	6,799	7,763
Pris llaeth (ceiniogau y litr)	42.38	44.37
ALLBWN Y FENTER	**£ y fuwch**	**£ y fuwch**
Llaeth	2,880.16	3,443.22
Lloi	192.67	221.04
Gwerthiant teirw a buchod	257.67	338.58
Newid mewn gwerth	30.59	61.87
Pryniant gwartheg	-386.24	-452.29
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	**2,974.85**	**3,612.42**
COSTAU NEWIDIOL		
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	828.26	922.99
Milfeddygol a meddyginiaethau	69.31	89.39
Costau da byw eraill	208.91	228.45
Contractio penodedig	63.14	67.07
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	238.04	236.86
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**1,407.66**	**1,544.76**
ELW BRAS	**1,567.19**	**2,067.66**

ELW BRAS: BUCHOD GODRO LLAWR GWLAD

	Pob buches	Traean uchaf
Nifer o fuchesi yn y sampl	51	17
Maint y fuches (buchod godro)	228	244
Llaeth a gynhyrchir (litrau y fuwch)	7,699	8,787
Pris llaeth (ceiniogau y litr)	43.20	43.84
ALLBWN Y FENTER	**£ y fuwch**	**£ y fuwch**
Llaeth	3,325.20	3,852.11
Lloi	183.58	175.62
Gwerthiant teirw a buchod	322.65	377.04
Newid mewn gwerth	37.18	49.81
Pryniant gwartheg	-452.18	-473.35
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	**3,416.43**	**3,981.23**
COSTAU NEWIDIOL		
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	975.31	1,071.57
Milfeddygol a meddyginiaethau	74.98	76.49
Costau da byw eraill	226.07	238.06
Contractio penodedig	103.88	63.25
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	222.86	240.92
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**1,603.10**	**1,690.29**
ELW BRAS	**1,813.33**	**2,290.94**

COSTAU CYNHYRCHU CIG OEN 2024/25

Ceiniogau y kg pwysau byw	**Pob fferm**	**Traean uchaf**	**Traean isaf**
Nifer o ffermydd	136	45	45
Bwyd	62.89	49.13	76.65
Milfeddygol a meddyginiaethau	17.23	15.77	18.48
Costau da byw eraill	26.02	25.08	26.34
Porthiant	31.58	23.97	41.59
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**137.72**	**113.95**	**163.06**
ADNEWYDDU DIADELL	**20.14**	**11.49**	**25.45**
Llafur y telir amdano	11.40	7.69	18.74
Pŵer a pheiriannau	66.63	45.31	95.36
Adeiladau	18.77	14.79	25.64
Costau fferm cyffredinol	34.52	24.15	47.92
Rhent	10.53	8.50	13.06
Cyllid	10.17	5.60	13.94
CYFANSWM COSTAU SEFYDLOG	**152.02**	**106.04**	**214.66**
CYFANSWM COSTAU	**309.88**	**231.48**	**403.17**
ELW NET	**-0.43**	**86.34**	**-99.86**
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.27	1.39	1.15
Maint y ddiadell	589	656	538
Cyfartaledd oen pwysau byw (kg)	40.54	41.87	39.28

COSTAU CYNHYRCHU LLAETH

Ceiniogau y litr	**Pob fferm**	**Traean uchaf**	**Traean isaf**
Nifer o ffermydd	110	37	37
Bwyd	11.85	10.26	13.80
Milfeddygol a meddyginiaethau	1.01	0.97	1.08
Costau da byw eraill	4.21	3.72	4.91
Porthiant	3.28	2.71	3.55
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**20.35**	**17.66**	**23.34**
ADNEWYDDU BUCHES	**1.17**	**0.11**	**2.07**
Llafur y telir amdano	1.41	1.32	1.67
Pŵer a pheiriannau	3.93	3.61	3.89
Adeiladau	1.81	1.81	1.72
Costau fferm cyffredinol	2.51	2.25	2.61
Rhent	0.58	0.39	0.73
Cyllid	1.53	1.02	2.01
CYFANSWM COSTAU SEFYDLOG	**11.77**	**10.40**	**12.63**
CYFANSWM COSTAU	**33.29**	**28.17**	**38.04**
ELW NET	**12.47**	**19.33**	**6.06**
Mantais dros ddwysfwyd	31.73	34.31	28.95
Pris llaeth	42.79	44.15	41.46

COSTAU CYNHYRCHU CIG EIDION: LLOI SUGNO 2024/25

Ceiniogau y kg pwysau byw	**Pob fferm**	**Traean uchaf**	**Traean isaf**
Nifer o ffermydd	56	19	19
Bwyd	15.14	7.32	28.24
Milfeddygol a meddyginiaethau	13.38	12.20	17.13
Costau da byw eraill	26.63	21.87	29.31
Porthiant	36.80	27.15	46.55
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**91.95**	**68.54**	**121.23**
ADNEWYDDU BUCHES	**0.59**	**-26.70**	**20.46**
Llafur y telir amdano	8.66	7.46	10.50
Pŵer a pheiriannau	71.37	52.01	88.98
Adeiladau	26.04	19.58	34.54
Costau fferm cyffredinol	38.50	26.47	51.27
Rhent	8.13	8.24	10.64
Cyllid	11.23	11.00	14.90
CYFANSWM COSTAU SEFYDLOG	**163.93**	**124.76**	**210.83**
CYFANSWM COSTAU	**256.47**	**166.60**	**352.52**
ELW NET	**-8.75**	**83.42**	**-111.76**

Mae cynhyrchu lloi sugno yn cyfeirio at gostau buchod sugno a'u lloi hyd at adeg diddyfnu.

COSTAU CYNHYRCHU CIG EIDION: PESGI

Ceiniogau y kg pwysau byw	**Pob fferm**	**Traean uchaf**	**Traean isaf**
Nifer o ffermydd	29	10	10
Bwyd	124.62	73.59	177.04
Milfeddygol a meddyginiaethau	5.63	4.60	6.24
Costau da byw eraill	40.77	27.66	57.43
Porthiant	54.65	42.09	63.35
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**225.67**	**147.94**	**304.06**
Llafur y telir amdano	10.61	1.16	18.69
Pŵer a pheiriannau	81.47	53.30	115.50
Adeiladau	23.21	18.06	34.27
Costau fferm cyffredinol	36.52	27.58	39.83
Rhent	16.59	15.97	18.15
Cyllid	14.67	9.98	21.84
CYFANSWM COSTAU SEFYDLOG	**183.07**	**126.05**	**248.28**
CYFANSWM COSTAU	**408.74**	**273.99**	**552.34**
ELW NET	**15.29**	**157.39**	**-141.56**

Mentrau pesgi yw’r rai hynny sy'n prynu gwartheg cryfion ag ifanc, a'r rhai sy’n pesgi lloi fagwyd ar y fferm ar ôl diddyfnu.

Anghenion Elw Fferm

Mae'n rhaid cael elw er mwyn ariannu:

- Codi arian personol o'r busnes,
- Ad-dalu benthyciadau (cyfalaf),
- Gwariant / buddsoddiad cyfalaf,
- Treth bersonol, a
- Risg a gwobrwyo ymdrech entrepreneuraidd

Mae'r cyfrifiad canlynol yn helpu i benderfynu a oes elw digonol i sicrhau digon o adnoddau ariannol:

Elw fel y dangosir yn y cyfrifon

Plws: Costau dibrisiant am y flwyddyn
Stoc gychwynnol (da byw a storfeydd eraill)
Dyledwyr cychwynnol a chredydwyr terfynol
Benthyciadau / HP wedi'u codi a chyfalaf a gyflwynwyd
Gwerthu tir a pheiriannau

Tynnu: Stoc derfynol (da byw a storfeydd eraill)
Dyledwyr terfynol a chredydwyr cychwynnol
Cynnyrch wedi'i ddefnyddio/bwyta ar y fferm

Hafal i: Arian i dalu am ymrwymiadau

Tynnu: Codi arian personol o'r busnes
Ad-daliadau benthyciadau / HP (cyfalaf)
Gwariant / buddsoddiad cyfalaf
Treth bersonol

Hafal i: Llif Arian Net Blynyddol (LIANB)

Yn ddelfrydol dylai'r LIANB fod yn bositif gan amlaf (i'w weld fel gwelliant ym malans banc / dyledion y fferm). Yr eitemau sydd yn dylanwadu fwyaf ar y tebygolrwydd y bydd y LIANB yn bositif yw:

- Maint yr elw
- Lefel y codi arian personol
- Gwariant cyfalaf
- Ad-dalu benthyciadau / HP

Gall LIANB negyddol (h.y. proffidioldeb fferm annigonol ac/neu alw mawr ar arian parod) effeithio'n sylweddol ar hyfywdra y busnes yn y tymor hir.